

Estimats Úrsul i Zina:

La vostra carta del dia 16 de febrer ens ha fet molt contents, sobretot per la notícia que la Zina es troba pràcticament refeta del seu accident.

La Rosa dedicarà unes ratlles especialment a la Zina (amb la meva adhesió entusiasta), i jo ho faré responent-te a tu, Úrsul. Em dius que t'estranya "el nostre optimisme", quan vosaltres "sabeu" que el 20% de la població laboral es troba sense feina. És el risc de creure cegament en les estadístiques, que dominen l'art de daurar píndoles o de fer-nos combregar amb rodes de molí. No és que no diguin la veritat, però no és tota la veritat... Aquest 20%, Úrsul, no és de "sense feina", sinó de personal "no inclòs en nòmines", una legió de franc-tiradors que sovint treballen més que els treballadors controlats per la legislació laboral vigent. Evidentment que no es tracta d'una situació ideal, però és així. També és evident que hi ha crisi (aquí com a tot el món occidental), a causa d'una revolució tecnològica que fa que les màquines vagin substituïnt -amb una rapidesa fulgurant- l'aportació de mà d'obra diguem-ne humana. Però es produeix un fenomen que, en el cas de Catalunya, és una veritable benedicció. Jo, fa quatre anys, vaig publicar un article a la revista "Canigó" on afirmava que ens convindria molt una crisi econòmica que aturés la invasió d'immigrants i que, de poder ésser, que convidés a entornar-se'n a uns quants dels que ja havien vingut. Em basava en la convicció que les crisis econòmiques solen ésser conjunturals, passatgeres, i, en canvi, les invasions tenen efectes perdurables sobre un poble. No era pas jo sol a creure-ho així, i es veu que els déus ens han escoltat: durant l'any 1986, prop de 200.000 immigrants van abandonar Catalunya i es va aturar la riuada de nouvinguts que estava a punt d'ofegar-nos.

Els 450.000 parats de Catalunya, úrsul, són en gran part els fills d'onades immigratòries anteriors. Se senten -en general, perquè no es pot parlar mai en termes absoluts- arrelats aquí i no volen saber res de tornar a les terres dels seus antecessors. S'han espavilat, convertint-se en minúsculs empresaris o amos de si mateixos, de manera que si se t'embussa una canonada, o se't fa malbé la instal·lació elèctrica, o de l'aigua, o se't trenca un vidre, has de recórrer a un "aturat" d'aquests que dèiem. Crec que som l'única nació oprimida del món que té un nivell de vida superior a la dels seus opressors, els quals s'encarreguen de fer-li les feines pesades. Amb l'afegit curiosíssim que els descendents immediats dels nostres opressors es van convertint en independentistes radicals i a vegades penso que seran ells els qui contribuïran eficaçment a alliberar-nos.

Tot això són conceptes més o menys aleatoris. T'asseguro, amic, que jo no havia conegut mai per al nostre país la llibertat de la qual gaudeix ara. Amb tot d'inquietuds, amb molts problemes, però amb el do inestimable de poder opinar, associar-se, lluitar cadascú per les coses en les quals creu o estima. Molts dels neguits cal convenir que obeeixen a una situació mundial de canvi d'era: declina un concepte de la civilització i n'iniciem un altre ple d'incògnites. No seria just atribuir-ne les causes a cap país concret, perquè els afecta tots.

No ets sol a sentir estupor per les dades i per les xifres. A mi em sorprèn que a la ciutat de Mèxic hi hagin 3.000.000 d'automòbils. Suposo que t'has basat en fiabilitats estadístiques. Però t'adones del que això representa? Per a una ciutat de 18.000.000 d'habitants, vol dir que hi ha un cotxe per a cada sis ciutadans, o sigui que -en cas d'emergència greu- tota la metròpoli es podria evacuar a "cavall": sis persones per cotxe és un càlcul raonable. No crec que existeixi cap altra ciutat del món que pugui vantar-se de tant, la qual cosa tampoc no lliga amb

la perspectiva pessimista que se'ns dóna, que ens doneu, de la situació econòmica de Mèxic.

Un cop aclarit el punt (i que consti que res no ha quedat prou clar, com sempre), a la Rosa i a mi ens dol de veres que vegeu llunyana la possibilitat de fer nous viatges a Catalunya. Penso que podreu modificar aquesta visió negativa... Nosaltres no crec que vinguem, principalment per culpa meva, que cada vegada em torno més mandrós pel que fa a moure'm de casa. I això que, realment, les facilitats actuals són temptadores: adjunto un anunci que es publica als diaris d'aquí, amb un cost de viatge a Mèxic (anada i tornada amb avió, hotels de luxe, excursions...) amb un preu que ara, donat el canvi oficial de la pesseta, és quasi increïble.

No t'amoïnis pels petits entrebancs de salut, úrsul, com per exemple la teva faringitis. Jo penso que és un tribut que hem de pagar per la gràcia de fer-nos grans i si, tal com dic, són petites ensopegades, encara n'hem de donar gràcies.

Una abraçada fortíssima per a tots dos, úrsul i Zina, amb un afecte inalterable. (I deixo espai per a la Rosa!)